Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (trzecia izba)

z dnia 16 lipca 2015 r.*

Odesłanie prejudycjalne — Znaki towarowe — Dyrektywa 89/104/EWG — Artykuł 5 — Towary oznaczone znakiem towarowym dopuszczone do swobodnego obrotu i objęte procedurą zawieszenia poboru akcyzy bez zgody właściciela znaku towarowego — Prawo tego właściciela do sprzeciwienia się temu objęciu procedurą zawieszenia poboru akcyzy — Pojęcie używania w obrocie handlowym

W sprawie C-379/14

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Gerechtshof Den Haag (Niderlandy) postanowieniem z dnia 22 lipca 2014 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 7 sierpnia 2014 r., w postępowaniach:

TOP Logistics BV,

Van Caem International BV

przeciwko

Bacardi & Company Ltd,

Bacardi International Ltd,

oraz

Bacardi & Company Ltd,

Bacardi International Ltd

przeciwko

TOP Logistics BV,

Van Caem International BV,

TRYBUNAŁ (trzecia izba),

w składzie: M. Ilešič (sprawozdawca), prezes izby, A. Ó Caoimh, C. Toader, E. Jarašiūnas i C.G. Fernlund, sędziowie,

rzecznik generalny: Y. Bot,

* Język postępowania: niderlandzki.

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

rozważywszy uwagi przedstawione:

— w imieniu TOP Logistics BV przez G. van der Wala oraz M. Tsoutsanisa, advocaten,

— w imieniu Van Caem International BV przez J. Hofhuisa, advocaat,

— w imieniu Bacardi & Company Ltd oraz Bacardi International Ltd przez N.W. Muldera, R.E. van Schaika oraz A.M.E. Voerman, advocaten,

— w imieniu rządu francuskiego przez D. Colasa oraz F. Gloaguen, działających w charakterze pełnomocników,

— w imieniu rządu portugalskiego przez L. Ineza Fernandesa, M. Rebelo oraz N. Vitorina, działających w charakterze pełnomocników,

— w imieniu Komisji Europejskiej przez F. Wilmana, F.W. Bulsta oraz L. Grønfeldt, działających w charakterze pełnomocników,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 5 pierwszej dyrektywy Rady 89/104/EWG z dnia 21 grudnia 1988 r. mającej na celu zbliżenie ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do znaków towarowych (Dz.U. 1989, L 40, s. 1).

2 Wniosek ten został złożony w ramach dwóch sporów, odpowiednio, między TOP Logistics BV (zwaną dalej „TOP Logistics”) i Van Caem International BV (zwaną dalej „Van Caem”) a Bacardi & Company Ltd i Bacardi International Ltd (zwanymi dalej łącznie „Bacardi”), a także sporu między Bacardi a TOP Logistics i Van Caem dotyczącego towarów oznaczonych znakiem Bacardi, które bez zgody Bacardi zostały wprowadzone do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) i zostały tam objęte procedurą zawieszenia poboru akcyzy.

Ramy prawne

Dyrektywa 89/104

3 Artykuł 5 ust. 1 i 3 dyrektywy 89/104 stanowił:

„1. Zarejestrowany znak towarowy przyznaje właścicielowi wyłączne prawa do tego znaku. Właściciel jest uprawniony do zakazania wszelkim stronom trzecim, które nie posiadają jego zgody, używania w obrocie handlowym:

a) oznaczenia identycznego ze znakiem towarowym dla towarów lub usług identycznych z tymi, dla których znak towarowy jest zarejestrowany;

b) oznaczenia, w przypadku którego z powodu jego identyczności lub podobieństwa do znaku towarowego oraz identyczności lub podobieństwa towarów lub usług, których dotyczy znak towarowy i to oznaczenie, istnieje prawdopodobieństwo wprowadzenia w błąd [odbiorców], które obejmuje prawdopodobieństwo skojarzenia oznaczenia ze znakiem towarowym.

[…]

3. Na podstawie ust. 1 i 2 mogą być zabronione, między innymi, następujące działania:

[…]

b) oferowanie towarów, wprowadzanie ich do obrotu lub ich magazynowanie w tym celu pod takim oznaczeniem lub oferowanie i świadczenie usług pod tym oznaczeniem;

c) przywóz lub wywóz towarów pod takim oznaczeniem;

[…]”.

4 Dyrektywa 89/104 została uchylona dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/95/WE z dnia 22 października 2008 r. mającą na celu zbliżenie ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do znaków towarowych (Dz.U. L 299, s. 25), która weszła w życie w dniu 28 listopada 2008 r. Jednakże, ze względu na datę zaistnienia okoliczności faktycznych, do sporów w postępowaniach głównych nadal znajduje zastosowanie dyrektywa 89/104.

Dyrektywa 92/12/EWG

5 Zgodnie z art. 3 ust. 1 dyrektywy Rady 92/12/EWG z dnia 25 lutego 1992 r. w sprawie ogólnych warunków dotyczących wyrobów objętych podatkiem akcyzowym, ich przechowywania, przepływu oraz kontrolowania (Dz.U. L 76, s. 1):

„Niniejszą dyrektywę stosuje się, na poziomie wspólnotowym, do następujących wyrobów […]:

— […]

— alkoholu i napojów alkoholowych,

— […]”.

6 Artykuł 4 lit. b) i c) dyrektywy 92/12 stanowił:

„Dla celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

[…]

b) »skład podatkowy«: miejsce gdzie towary objęte podatkiem akcyzowym są produkowane, przetwarzane, przechowywane, otrzymywane lub wysyłane, w ramach systemu zawieszenia podatku akcyzowego, przez uprawnionego właściciela składu w ramach prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, z zastrzeżeniem warunków przewidzianych przez właściwe władze państwa członkowskiego, gdzie znajduje się skład podatkowy;

c) »procedura zawieszenia«: system fiskalny stosowany odnośnie do produkcji, przetwarzania, przechowywania i przepływu wyrobów, przy zawieszonym podatku akcyzowym;

[…]”.

7 Artykuł 5 ust. 1 dyrektywy 92/12 miał następujące brzmienie:

„Wyroby wymienione w art. 3 ust. 1 podlegają podatkowi akcyzowemu w czasie ich produkcji na terytorium Wspólnoty określon[ym] w art. 2 lub w czasie przywozu na to terytorium.

»Przywóz wyrobu objętego podatkiem akcyzowym« oznacza wwóz tego wyrobu na terytorium Wspólnoty […].

Jednakże w przypadku, kiedy wyrób zostaje poddany wspólnotowej procedurze celnej przy wjeździe na terytorium Wspólnoty, przywóz uznaje się za dokonany po zakończeniu wspólnotowej procedury celnej”.

8 Artykuł 6 ust. 1 dyrektywy 92/12 stanowił:

„Podatek akcyzowy staje się wymagalny w momencie dopuszczenia do konsumpcji […].

Dopuszczenie do konsumpcji wyrobów objętych podatkiem akcyzowym oznacza:

a) wszelkie odstępstwa, włączając odstępstwa z naruszeniem prawa, od systemu zawieszenia podatku;

b) wszelką produkcję tych wyrobów, włączając produkcję nielegalną, poza systemem zawieszenia podatku;

c) wszelki przywóz tych produktów, włączając przywóz nieformalny, w przypadku gdy wyroby nie zostały umieszczone w ramach systemu zawieszenia podatku”.

9 Zgodnie z art. 11 ust. 2 dyrektywy 92/12:

„Produkcja, przetwarzanie i magazynowanie wyrobów objętych podatkiem akcyzowym, tam gdzie ten podatek nie został uiszczony, mają miejsce w składzie podatkowym”.

10 Z mocą od dnia 1 kwietnia 2010 r. dyrektywa 92/12 została uchylona dyrektywą Rady 2008/118/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie ogólnych zasad dotyczących podatku akcyzowego, uchylającą dyrektywę 92/12 (Dz.U. 2009, L 9, s. 12). Jednakże, ze względu na datę zaistnienia okoliczności faktycznych, do sporów w postępowaniach głównych nadal znajduje zastosowanie dyrektywa 92/12.

Rozporządzenie (EWG) nr 2913/92

11 Artykuł 91 ust. 1 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Celny (Dz.U. L 302, s. 1), zmienionego rozporządzeniem (WE) nr 955/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 kwietnia 1999 r. (Dz.U. L 119, s. 1) (zwanego dalej „kodeksem celnym”), stanowił:

„Procedura tranzytu zewnętrznego pozwala na przemieszczanie z jednego do drugiego miejsca znajdującego się na obszarze celnym Wspólnoty:

a) towarów niewspólnotowych, niepodlegających w tym czasie należnościom celnym przywozowym i innym opłatom ani środkom polityki handlowej;

[…]”.

12 Artykuł 92 tego kodeksu stanowił:

„1. Procedura tranzytu zewnętrznego zostaje zakończona, a obowiązki zobowiązanego spełnione, gdy towary objęte tą procedurą i właściwe dokumenty zostaną przedstawione, zgodnie z przepisami tej procedury, w urzędzie celnym przeznaczenia.

2. Organy celne zamykają procedurę tranzytu zewnętrznego, jeżeli są w stanie stwierdzić, na podstawie porównania danych dostępnych w urzędzie wyjścia i danych dostępnych w urzędzie przeznaczenia, że procedura została w prawidłowy sposób zakończona”.

13 Artykuł 98 ust. 1 kodeksu celnego stanowił:

„Procedura składu celnego pozwala na składowanie w składzie celnym:

a) towarów niewspólnotowych, które w czasie tego składowania nie podlegają należnościom celnym przywozowym ani środkom polityki handlowej;

[…]”.

14 Kodeks celny został uchylony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 450/2008 z dnia 23 kwietnia 2008 r. ustanawiającym wspólnotowy kodeks celny (zmodernizowany kodeks celny) (Dz.U. L 145, s. 1). Jednakże, ze względu na datę zaistnienia okoliczności faktycznych w postępowaniu głównym, do towarów wskazanych w pkt 19 niniejszego wyroku znajdował zastosowanie kodeks celny.

Postępowania główne i pytania prejudycjalne

15 Działająca wcześniej pod firmą „Mevi Internationaal Expeditiebedrijf BV”, TOP Logistics (zwana dalej „Mevi”) jest przedsiębiorstwem działającym w branży składowania i przeładunku towarów. Dysponuje ona pozwoleniem na prowadzenie składu celnego i składu podatkowego.

16 Van Caem jest przedsiębiorstwem działającym w branży międzynarodowego handlu markowymi towarami.

17 Bacardi wytwarza i sprzedaje napoje alkoholowe. Jest ona właścicielem różnych znaków towarowych odnoszących się do tych towarów.

18 W roku 2006 na zlecenie Van Caem kilka partii transportowanych do Niderlandów z państwa trzeciego towarów oznaczonych znakiem Bacardi zostało umieszczonych w składzie Mevi w porcie w Rotterdamie (Niderlandy).

19 Towary te zostały objęte zawieszającą procedurą celną tranzytu zewnętrznego lub procedurą składu celnego i miały wówczas status „towarów T1”.

20 Niektóre ze wspomnianych towarów zostały następnie dopuszczone do swobodnego obrotu i objęte procedurą zawieszenia poboru akcyzy. Towary te nie były już zatem objęte zawieszającymi procedurami celnymi uregulowanymi w art. 91, 92 i 98 kodeksu celnego i znalazły się w składzie podatkowym.

21 Ponieważ Bacardi nie zgodziła się na wprowadzenie spornych towarów do EOG i ponadto powzięła wiadomość, że kody towarów zostały usunięte z butelek stanowiących część wspomnianych partii towarów, uzyskała ona zajęcie tych towarów i wniosła do Rechtbank Rotterdam (sądu w Rotterdamie) o orzeczenie kilku innych środków. W tym celu powołała się na naruszenie przysługujących jej praw do znaków towarowych Beneluksu.

22 W wyroku z dnia 19 listopada 2008 r. Rechtbank Rotterdam stwierdził, że wprowadzenie spornych towarów do EOG narusza przysługujące Bacardi prawa do znaków towarowych Beneluksu, i przyjął niektóre z wnioskowanych środków.

23 TOP Logistics wniosła apelację do Gerechtshof Den Haag (sądu apelacyjnego w Hadze). W ramach tego postępowania apelacyjnego Van Caem została dopuszczona do udziału w sprawie w charakterze interwenienta.

24 W postanowieniu tymczasowym z dnia 30 października 2012 r. sąd ten orzekł, że dopóty, dopóki sporne towary mają status towarów T1, nie dochodzi do naruszenia przysługujących Bacardi praw do znaków towarowych Beneluksu.

25 Jeśli chodzi o kwestię, czy doszło do naruszenia praw do wspomnianych znaków towarowych, gdy sporne towary zostały objęte procedurą zawieszenia poboru akcyzy, w postanowieniu tymczasowym wspomniany sąd stwierdził, że zamierza on przedstawić wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym.

26 W postanowieniu odsyłającym Gerechtshof Den Haag wskazuje, że – odmiennie niż w wypadku towarów o statusie T1 – ewentualne należne opłaty przywozowe odnoszące się do towarów znajdujących się w składzie podatkowym zostały uiszczone. W konsekwencji te ostatnie towary zostały przywiezione w rozumieniu dyrektywy 92/12 i dopuszczone do swobodnego obrotu. Stały się one zatem towarami wspólnotowymi.

27 Zdaniem Gerechtshof Den Haag powyższe stwierdzenia nie prowadzą jednak koniecznie do wniosku, że sporne towary zostały przywiezione w rozumieniu art. 5 ust. 3 lit. c) dyrektywy 89/104.

28 Ponadto Gerechtshof Den Haag powziął wątpliwości w odniesieniu do kwestii, czy w odniesieniu do towarów objętych procedurą zawieszenia poboru akcyzy może mieć miejsce „używanie" „w obrocie handlowym" w rozumieniu art. 5 ust. 1 dyrektywy 89/104 oraz czy powstaje ryzyko naruszenia jednej z funkcji znaku towarowego w rozumieniu orzecznictwa Trybunału.

29 W tych okolicznościach Gerechtshof Den Haag postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„Te pytania dotyczą towarów pochodzących spoza EOG, które po tym, gdy zostały wprowadzone na obszar EOG (nie przez właściciela znaku towarowego ani nie za jego zgodą), zostały w państwie członkowskim Unii Europejskiej objęte procedurą celną tranzytu zewnętrznego bądź procedurą składu celnego […].

1) Czy w okolicznościach takich jak w niniejszej sprawie, w odniesieniu do towarów, które następnie zostały objęte procedurą zawieszenia poboru akcyzy, należy uznać, że nastąpił ich przywóz w rozumieniu art. 5 ust. 3 lit. c) dyrektywy 89/104, tak że doszło do »używania (oznaczenia) w obrocie handlowym«, którego to używania właściciel znaku towarowego może zakazać na podstawie art. 5 ust. 1 tej dyrektywy?

2) Na wypadek udzielenia na pytanie pierwsze odpowiedzi twierdzącej: czy w takim razie w okolicznościach takich jak w niniejszej sprawie każda obecność w państwie członkowskim tego rodzaju towarów (objętych w tym państwie procedurą zawieszenia poboru akcyzy) nie stanowi naruszenia ani nie stwarza groźby naruszenia funkcji znaku towarowego, tak że właściciel znaku powołujący się w tym państwie członkowskim na krajowe prawa do znaku towarowego nie może sprzeciwić się obecności tych towarów?".

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

30 Poprzez swoje pytania, które należy rozpatrzyć łącznie, sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 5 dyrektywy 89/104 należy interpretować w ten sposób, że właściciel znaku towarowego zarejestrowanego w jednym państwie członkowskim lub w większej ich liczbie może sprzeciwić się temu, aby osoba trzecia poddała procedurze zawieszenia poboru akcyzy towary oznaczone tym znakiem towarowym po wprowadzeniu ich, bez zgody tego właściciela, do EOG oraz po dopuszczeniu ich do swobodnego obrotu.

31 W tym względzie należy przede wszystkim przypomnieć, że istotne jest, aby właściciel znaku towarowego zarejestrowanego w jednym państwie członkowskim lub w większej ich liczbie mógł kontrolować pierwsze wprowadzenie do obrotu w EOG towarów oznaczonych tym znakiem towarowym (zob. w szczególności wyroki: Zino Davidoff i Levi Strauss, od C-414/99 do C-416/99, EU:C:2001:617, pkt 33; Makro Zelfbedieningsgroothandel i in., C-324/08, EU:C:2009:633, pkt 32; a także L'Oréal i in., C-324/09, EU:C:2011:474, pkt 60).

32 Aby urzeczywistnić powyższy cel, art. 5 dyrektywy 89/104 przyznaje właścicielowi znaku towarowego wyłączne prawo pozwalające mu między innymi na zakazanie wszystkim osobom trzecim dokonywania przywozu towarów oznaczonych jego znakiem towarowym, ich oferowania, wprowadzania do obrotu lub ich magazynowania w tych celach bez jego zgody (wyroki: Zino Davidoff i Levi Strauss, od C-414/99 do C-416/99, EU:C:2001:617, pkt 40; Van Doren + Q, C-244/00, EU:C:2003:204, pkt 33; a także Peak Holding, C-16/03, EU:C:2004:759, pkt 34).

33 W niniejszym wypadku rozpatrywane w postępowaniu głównym towary zostały wyprodukowane w państwie trzecim. Zostały one wprowadzone na obszar celny Unii Europejskiej bez zgody właściciela znaku towarowego i objęte zawieszającą procedurą celną. Następnie zostały dopuszczone do swobodnego obrotu, co zakończyło wspomnianą procedurę celną i skutkowało zapłatą opłat przywozowych, i to bez zgody wspomnianego właściciela.

34 Z postanowienia odsyłającego wynika, że rozpatrywane w postępowaniu głównym towary nie są już objęte zawieszającą procedurą celną. W konsekwencji orzecznictwo, zgodnie z którym objęcie towarów oznaczonych znakiem towarowym zawieszającą procedurą celną – taką jak procedura tranzytu zewnętrznego wskazana w art. 91 i 92 kodeksu celnego lub procedura składu celnego wskazana w art. 98 tego kodeksu – nie może samo w sobie naruszać wyłącznego prawa właściciela znaku towarowego (zob. w szczególności wyrok Philips i Nokia, C-446/09 i C-495/09, EU:C:2011:796, pkt 55, 56 i przytoczone tam orzecznictwo), nie znajduje zastosowania w sprawie takiej jak rozpatrywana w postępowaniu głównym.

35 Przeciwnie, ponieważ w odniesieniu do rozpatrywanych w postępowaniu głównym towarów uiszczono opłaty przywozowe oraz dopuszczono te towary do swobodnego obrotu, towary te stanowiły przedmiot przywozu w rozumieniu art. 5 ust. 3 lit. c) dyrektywy 89/104 (zob. podobnie wyrok Class International, C-405/03, EU:C:2005:616, pkt 43, 44; a także postanowienie Canon, C-449/09, EU:C:2010:651, pkt 18).

36 Ponieważ rozpatrywane w postępowaniu głównym towary są ponadto objęte jedną z kategorii towarów wskazanych w art. 3 ust. 1 dyrektywy 92/12, zgodnie z art. 5 ust. 1 tej dyrektywy stały się one także towarami przywiezionymi w rozumieniu tej dyrektywy, od chwili gdy przestały być objęte procedurą celną.

37 Wątpliwości sądu odsyłającego, odnoszące się jednak do kwestii, czy właściciel znaku towarowego może sprzeciwić się temu, aby dopuszczone bez jego zgody do swobodnego obrotu towary zostały w ten sposób objęte procedurą zawieszenia poboru akcyzy, są w pierwszej kolejności związane

z faktem, że zgodnie z określonymi w dyrektywie 92/12 regułami w okresie umieszczenia w składzie podatkowym nie uiszcza się podatku akcyzowego i że w konsekwencji danych towarów nie można jeszcze dopuścić do konsumpcji.

38 Otóż, jak wskazały Bacardi i rząd francuski, zarówno z brzmienia art. 5 ust. 3 dyrektywy 89/104, jak i z przywołanego w pkt 32 niniejszego wyroku orzecznictwa wynika, że właściciel znaku towarowego nie musi wcale czekać na dopuszczenie do konsumpcji towarów oznaczonych jego znakiem towarowym, aby wykonać swoje prawo wyłączne. Może on bowiem także sprzeciwić się niektórym działaniom, których dopuszczono się bez jego zgody przed tym dopuszczeniem do konsumpcji. Do działań tych zalicza się w szczególności przywóz danych towarów i ich przechowywanie w celu wprowadzenia do obrotu.

39 Rozpatrzywszy ten art. 5 ust. 3 w związku z art. 5 ust. 1, należy stwierdzić, że działania podmiotu gospodarczego, takiego jak w niniejszym wypadku Van Caem – polegające na przywozie do Unii towarów bez zgody właściciela znaku towarowego i na objęciu tych towarów procedurą zawieszenia poboru akcyzy poprzez ich przechowywanie w składzie podatkowym w oczekiwaniu na uiszczenie podatku akcyzowego i dopuszczenie do konsumpcji – należy zakwalifikować jako „używanie w obrocie handlowym oznaczenia identycznego ze znakiem towarowym dla towarów […] identycznych z tymi, dla których znak towarowy jest zarejestrowany" w rozumieniu art. 5 ust. 1 dyrektywy 89/104.

40 Wprawdzie przywożąc i składując towary oznaczone oznaczeniem identycznym ze znakiem towarowym innej osoby dla towarów identycznych z tymi, dla których ten znak towarowy został zarejestrowany, wspomniany podmiot gospodarczy nie używa tego oznaczenia w ramach czynności dokonywanych z udziałem konsumentów, jednakże, pod rygorem pozbawienia art. 5 ust. 3 dyrektywy 89/104 skuteczności (effet utile), zawartych w art. 5 ust. 1 wyrażeń „używanie" i „w obrocie handlowym" nie można interpretować w ten sposób, że dotyczą one wyłącznie bezpośrednich stosunków między przedsiębiorcą a konsumentem.

41 Po pierwsze, jeśli chodzi o pojęcie „używania", Trybunał uściślił już, że używanie oznaczenia identycznego ze znakiem towarowym w rozumieniu art. 5 dyrektywy 89/104 ma miejsce, gdy dany podmiot gospodarczy używa tego oznaczenia w ramach własnej działalności handlowej (wyrok Google France i Google, od C-236/08 do C-238/08, EU:C:2010:159, pkt 56).

42 Sytuacja taka ma miejsce na przykład w wypadku, gdy podmiot gospodarczy dokonuje przywozu towarów oznaczonych znakiem towarowym, którego nie jest właścicielem, lub przekazuje te towary składującemu w celu wprowadzenia do obrotu. Jeśli przyjęto by odmienne założenie, czynności przywozu i magazynowania w celu wprowadzenia do obrotu – wspomnianych w art. 5 ust. 3 dyrektywy 89/104 i zwykle realizowanych bez bezpośredniego kontaktu z potencjalnymi konsumentami – nie można byłoby zakwalifikować jako „używania" w rozumieniu wspomnianego art. 5 i nie można byłoby zatem ich zakazać, mimo że prawodawca Unii wyraźnie zidentyfikował je jako takie, których można zakazać.

43 Po drugie, jeśli chodzi o wyrażenie „w obrocie handlowym", zgodnie z utrwalonym orzecznictwem oznaczenie jest używane w obrocie handlowym, jeżeli używanie to ma miejsce w kontekście działalności handlowej mającej na celu przysporzenie korzyści gospodarczej, a nie w sferze prywatnej (wyroki: Arsenal Football Club, C-206/01, EU:C:2002:651, pkt 40; Céline, C-17/06, EU:C:2007:497, pkt 17; a także Google France i Google, od C-236/08 do C-238/08, EU:C:2010:159, pkt 50).

44 Sytuacja taka ma oczywiście miejsce w wypadku, gdy – tak jak w sprawie rozpatrywanej w postępowaniu głównym – podmiot gospodarczy działający w dziedzinie handlu równoległego towarami oznaczonymi znakiem towarowym przywozi i składuje takie towary.

45 Natomiast jeśli chodzi o składującego, takiego jak w niniejszym wypadku TOP Logistics, należy stwierdzić, że świadczenie przez niego usług składowania towarów oznaczonych znakiem towarowym innej osoby nie stanowi używania oznaczenia identycznego z tym znakiem towarowym w odniesieniu do towarów lub usług identycznych z tymi, dla których wspomniany znak towarowy został zarejestrowany, lub podobnych do nich. W zakresie, w jakim usługodawca ten umożliwia swojemu klientowi takie używanie, roli tego usługodawcy nie należy oceniać w świetle przepisów dyrektywy 89/104, lecz należy ją w danym wypadku rozpatrzyć poprzez odniesienie do innych przepisów prawa (zob. analogicznie wyrok Frisdranken Industrie Winters, C-119/10, EU:C:2011:837, pkt 28–35).

46 W drugiej kolejności sąd odsyłający rozpatruje kwestię ryzyka naruszenia funkcji znaku towarowego, które może wyniknąć z działania polegającego na objęciu towarów oznaczonych znakiem towarowym innej osoby procedurą zawieszenia poboru akcyzy. W tym kontekście wskazuje on orzecznictwo Trybunału, zgodnie z którym w sytuacji określonej w art. 5 ust. 1 lit. a) dyrektywy 89/104 wykonanie wyłącznego prawa do znaku towarowego należy ograniczyć do wypadków, w których używanie oznaczenia przez osobę trzecią narusza lub może naruszyć jedną z funkcji znaku towarowego, niezależnie od tego, czy dotyczy to podstawowej funkcji wskazania pochodzenia towaru lub usługi oznaczonych znakiem towarowym, czy też jednej z pozostałych funkcji znaku towarowego (wyroki: Google France i Google, od C-236/08 do C-238/08, EU:C:2010:159, pkt 79; a także Interflora i Interflora British Unit, C-323/09, EU:C:2011:604, pkt 38).

47 W tym względzie należy przypomnieć, że podstawowa funkcja wskazania pochodzenia pozwala na określenie towaru lub usługi oznaczonych znakiem towarowym jako pochodzących z określonego przedsiębiorstwa, a tym przedsiębiorstwem jest to, pod którego kontrolą następuje sprzedaż towaru lub usługi (wyrok Backaldrin Österreich The Kornspitz Company, C-409/12, EU:C:2014:130, pkt 20 i przytoczone tam orzecznictwo).

48 A zatem jak wskazały Bacardi i francuski rząd, każde działanie osoby trzeciej utrudniające właścicielowi znaku towarowego zarejestrowanego w jednym państwie członkowskim lub w większej ich liczbie wykonywanie jego prawa – potwierdzonego w orzecznictwie wspomnianym w pkt 32 niniejszego wyroku – do kontrolowania pierwszego wprowadzenia do obrotu w EOG towarów oznaczonych tym znakiem towarowym poprzez swój charakter narusza wspomnianą istotną funkcję znaku towarowego. Przywóz towarów bez zgody właściciela danego znaku towarowego i przechowywanie tych towarów w składzie podatkowym w oczekiwaniu na ich dopuszczenie do konsumpcji w Unii skutkują pozbawieniem właściciela tego znaku towarowego możliwości kontroli szczegółowych warunków pierwszego wprowadzenia do obrotu w EOG towarów oznaczonych jego znakiem towarowym. Takie działania naruszają zatem funkcję znaku towarowego polegającą na identyfikacji przedsiębiorstwa, z którego pochodzą towary i pod którego kontrolą organizowane jest pierwsze wprowadzenie do obrotu.

49 Powyższej analizy nie podaje w wątpliwość fakt, że towary przywiezione i objęte procedurą zawieszenia poboru akcyzy mogą następnie zostać wywiezione do państwa trzeciego i nie będą zatem nigdy dopuszczone do konsumpcji w państwie członkowskim. W tym względzie wystarczy wskazać, że każdy znajdujący się w swobodnym obrocie towar może zostać wywieziony. Ewentualność ta nie stoi na przeszkodzie stosowaniu przepisów odnoszących się do znaków towarowych w stosunku do towarów przywiezionych na terytorium Unii. Ponadto sam wywóz również stanowi czynność wskazaną w art. 5 ust. 3 dyrektywy 89/104.

50 W świetle wszystkich powyższych rozważań na przedstawione pytania należy udzielić odpowiedzi, iż art. 5 dyrektywy 89/104 należy interpretować w ten sposób, że właściciel znaku towarowego zarejestrowanego w jednym państwie członkowskim lub w większej ich liczbie może sprzeciwić się temu, aby osoba trzecia poddała procedurze zawieszenia poboru akcyzy towary oznaczone tym znakiem towarowym po wprowadzeniu ich, bez zgody tego właściciela, do EOG oraz po dopuszczeniu ich do swobodnego obrotu.

W przedmiocie kosztów

51 Dla stron w postępowaniach głównych niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniach głównych, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (trzecia izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 5 pierwszej dyrektywy Rady 89/104/EWG z dnia 21 grudnia 1988 r. mającej na celu zbliżenie ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do znaków towarowych należy interpretować w ten sposób, że właściciel znaku towarowego zarejestrowanego w jednym państwie członkowskim lub w większej ich liczbie może sprzeciwić się temu, aby osoba trzecia poddała procedurze zawieszenia poboru akcyzy towary oznaczone tym znakiem towarowym po wprowadzeniu ich, bez zgody tego właściciela, do Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz po dopuszczeniu ich do swobodnego obrotu.

Podpisy